

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA PLATON v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. 74995/17)

HOTĂRÂRE

Art. 3 (material) • Art. 13 (+ Art. 3) • Tratamente inuman și degradant • Asistență medicală insuficientă acordată unui fost consilier municipal și deputat în timpul detenției • Lipsa unei căi de atac eficiente • Art. 8 • Viața de familie • Aplicarea regulată a sancțiunilor împotriva reclamantului, prin suspendarea vizitelor familiale, a condus la o interdicție practic permanentă a acestor vizite timp de peste doi ani • Restricția nu a fost impusă ca urmare a unei abateri disciplinare legate direct de exercitarea dreptului de a primi vizitatori • Efectul cumulativ al prelungirii interdicției nu a reflectat gravitatea comportamentului sancționat • Ingerință disproporționată

Elaborat de către Grefă. Nu are caracter obligatoriu pentru Curte.

STRASBOURG

9 octombrie 2025

DEFINITIVĂ
09/01/2026

*Această hotărâre a devenit definitivă în conformitate cu Articolul 44 § 2 din
Convenție. Ea poate suferi modificări de formă.*

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Platon v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), reunită într-o Cameră compusă din:

Kateřina Šimáčková, *Președinte*,
María Elósegui,
Andreas Zünd,
Diana Sârcu,
Mykola Gnatovskyy,
Vahe Grigoryan,
Sébastien Biancheri, *judcători*,

și Victor Soloveytchik, *Grefier al Secției*,

Având în vedere:

cererea (nr. 74995/17) împotriva Republicii Moldova, depusă la Curte la 4 octombrie 2017 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”) de către un cetățean moldovean și ucrainean, dl Veaceslav Palton („reclamantul”);

decizia de a comunica cererea Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”);

decizia Guvernului ucrainean de a nu se prevala de dreptul său de a interveni în proces în conformitate cu Articolul 36 § 1 din Convenție și Articolul 44 § 1 litera (b) din Regulamentul Curții;

decizia Comitetului Secției a doua din 19 martie 2019 de a conexe cererea la alte unsprezece cereri, de a declara inadmisibile plângerile tuturor reclamanților în baza Articolelor 3 și 13 din Convenție, referitoare la condițiile materiale de detenție, și de a amâna examinarea celorlalte cereri (a se vedea *Talambuța și alții v. Republicii Moldova* (dec.) [Comitet], nr. 23151/09 și alte 11 cereri, 19 martie 2019);

observațiile părților;

Deliberând în secret la 2 septembrie 2025,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la aceeași dată:

INTRODUCERE

1. Cauza se referă la asistența medicală pretins insuficientă din penitenciar și la ingerința excesivă în dreptul reclamantului de a primi vizite familiale în penitenciar, în urma aplicării regulate a unor sancțiuni care împiedicau astfel de vizite. Ea ridică aspecte legate de Articolele 3 și 8 din Convenție.

ÎN FAPT

2. Reclamantul s-a născut în anul 1973 și locuiește în Chișinău. El a fost reprezentat de către dl V. Pleșca, avocat în Chișinău.

3. Guvernul a fost reprezentat de către Agentul său la acel moment, dl O. Rotari.

4. Circumstanțele cauzei pot fi rezumate după cum urmează.

5. Reclamantul a fost membru al Consiliului municipal Chișinău (1999-2003) și deputat în Parlament (2009-2010). În anul 2014, el a fost acuzat de escrocherie și spălare de bani.

6. Între lunile august 2016 și iunie 2020, reclamantul a fost plasat în arest preventiv în Penitenciarul nr. 13 din Chișinău.

7. În timpul detenției sale, reclamantul a fost supravegheat de către membrii detașamentului special „Pantera” (a se vedea paragraful 18 de mai jos). Ei purtau întotdeauna uniforme și cagule negre, se aflau în permanență, 24 de ore pe zi, la ușa celulei sale, deși era deținut de unul singur în celulă, și solicitase în mod expres să nu beneficieze de protecția acestora. Potrivit reclamantului, membrii acelui detașament intrau în celula sa pentru a-l verifica în orice moment al zilei sau al nopții. Ei îl insultau și îl provocau frecvent, refuzau să transmită plângerile sale sau cererile de asistență medicală și, în realitate, constituiau un mijloc de intimidare. În particular, reclamantul s-a plâns autorităților naționale de faptul că membri ai detașamentului „Pantera” refuzaseră să cheme medicul în nopțile de 24-26 februarie 2017, perioadă în care el suferise de dureri renale acute. Într-o plângere adresată procuraturii, el a menționat că, în noaptea de 8 spre 9 aprilie 2017, V., un membru al detașamentului „Pantera”, a aprins și a stins în mod repetat lumina din celula sa timp de aproximativ o jumătate de oră, după care a intrat în celulă în timp ce reclamantul își satisfăcea nevoile fiziologice, fapt care a generat un conflict, în cursul căruia reclamantul l-a amenințat pe acel agent cu depunerea unei plângeri penale. El nu a depus o astfel de plângere, însă a contestat sancțiunea disciplinară aplicată lui ca urmare a altercației cu V. Potrivit reclamantului, detașamentul „Pantera” a fost un instrument care a contribuit și la izolarea sa față de lumea exterioară și a provocat numeroasele sancțiuni disciplinare care i-au fost aplicate, ce a rezultat în limitarea severă a dreptului său la vizite de familie.

I. TRATAMENTUL MEDICAL AL RECLAMANTULUI DIN PENITENCIAR

8. În scrisorile sale adresate administrației penitenciarului la 15 decembrie 2016, 7 martie și, respectiv, 12 mai 2017, reclamantul s-a plâns de dureri la rinichi și a solicitat să fie consultat de către un medic nefrolog din afara sistemului penitenciar, precum și să fie efectuată o ecografie. El a făcut referire la incidentul petrecut în nopțile de 24-26 februarie 2017, atunci când suferise dureri acute la rinichi și ceruse să fie consultat de către un medic, însă detașamentul „Pantera” ar fi refuzat să transmită această solicitare. Prin răspunsul din 14 martie 2017, administrația penitenciarului l-a informat că medicii din penitenciar nu considerau necesară o asemenea consultație din

partea unui medic privat și că, în cazul în care reclamantul ar fi avut nevoie de un tratament medical, el putea fi transferat la o instituție medicală specializată.

9. Reclamantul a depus o plângere la Judecătoria Chișinău (sediul Centru), însă printr-o încheiere din 11 mai 2017, plângerea sa a fost respinsă, deoarece el nu contestase inițial refuzul administrației penitenciarului în fața Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției. Reclamantul a depus o plângere penală împotriva administrației penitenciarului și membrilor detașamentului „Pantera” pentru refuzul de a chema un medic în nopțile de 24-26 februarie 2017, atunci când el suferise de dureri renale acute. Procurorul a refuzat în pornirea urmăririi penale cu privire la aceste plângeri. În cadrul examinării plângerii reclamantului, procurorul a audiat șefa secției medicale din cadrul Penitenciarului nr. 13, acolo unde reclamantul era deținut. Ea a declarat că reclamantul se plângea frecvent de dureri la rinichi, însă refuza de fiecare dată să fie supus examinărilor medicale corespunzătoare, solicitând să fie examinat de către medici privați. Reclamantul a contestat ordonanța procurorului, însă această contestație a fost respinsă de către Judecătoria Chișinău (sediul Centru) la 22 septembrie 2017 și, ulterior, de către Curtea de Apel Chișinău, printr-o decizie definitivă din 4 decembrie 2017.

10. Începând cu 21 iunie 2017, reclamantul s-a plâns că suferea de o durere dentară severă și că pierduse un dinte, însă, în pofida numeroaselor plângeri, nu a beneficiat de tratament stomatologic din partea unui medic dentist, cu excepția celui disponibil în incinta penitenciarului. La 6 septembrie 2017, medicul dentist a diagnosticat reclamantul cu trei carii cronice și a consemnat faptul că el refuzase tratamentul cu obturație din ciment polimeric. Ulterior, medicul dentist din penitenciar a confirmat Avocatului Poporului (potrivit informațiilor furnizate de către Avocatul Poporului la 27 februarie 2018) că nu dispunea de echipamentul necesar pentru tratarea afecțiunii reclamantului.

11. Reclamantul a depus o plângere la judecătorul de instrucție, care a constatat că nu avea competența de a examina plângerea reclamantului referitoare la lipsa tratamentului stomatologic, apreciind că această competență îi revenea de fapt instanței de fond.

12. La 29 septembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău a admis plângerea reclamantului și a autorizat tratamentul său într-o clinică stomatologică privată. Instanța a reținut alegațiile reclamantului, potrivit cărora medicul dentist din cadrul penitenciarului nu dispunea de echipament necesar și nu-i putea oferi un tratament adecvat, și a constatat că legislația permitea acordarea unui asemenea tratament într-o clinică privată, observând totodată că, potrivit jurisprudenței Curții, lipsa tratamentului medical impus de starea de sănătate a unui deținut poate constitui un tratament contrar Convenției. Inițial, clinica respectivă a acceptat să trateze reclamantul, însă ulterior a refuzat acordarea tratamentului. La 3 mai 2018, aceeași instanță a dispus

escortarea reclamantului la o altă clinică privată. Cu toate acestea, deși inițial acceptase să acorde tratament reclamantului, cea de-a doua clinică privată a declarat ulterior că nu mai putea acorda tratament. La 30 mai 2018, aceeași instanță a adoptat o încheiere prin care a obligat instituția penitenciară să asigure reclamantului tratamentul stomatologic, fără a indica o clinică anume. În luna iulie 2018, un alt medic dentist l-a consultat pe reclamant în penitenciar și a prescris efectuarea unei examinări prin ortopantomografie. Reclamantului nu i s-a acordat tratament stomatologic în detenție cel puțin până în octombrie 2018.

II. RESTRICȚII CU PRIVIRE LA DREPTUL RECLAMANTULUI LA VIZITE DIN PARTEA RUDELOR SALE

13. Pe durata detenției sale, reclamantul nu a putut să-și vadă în niciun moment soția și mama, în pofida numeroaselor cereri depuse, ca urmare a sancțiunilor disciplinare aplicate lui. Sancțiunile au fost aplicate pentru încălcări ale regimului penitenciar și pentru fapte precum insultarea personalului penitenciarului și refuzul de a se întoarce în celulă, opunerea rezistenței forțelor speciale (prin menținerea picioarelor întinse și refuzul de a merge sau prin efectuarea unor mișcări bruște cu mâinile încătușate la spate), în scopul de a provoca aplicarea forței în privința sa în prezența mass-mediei în zilele ședințelor de judecată, tentative de a-și provoca leziuni în scopul de a simula că ar fi fost supus unor rele tratamente, precum și deteriorarea bunurilor penitenciarului prin încercarea de a instala o antenă radio pe perete. Majoritatea acestor sancțiuni au constat în interdicția de a primi vizite din partea rudelor pe o perioadă de trei luni. Asemenea sancțiuni au fost aplicate reclamantului aproximativ o dată la fiecare trei luni. Reclamantul nu și-a văzut niciun membru al familiei sale timp de peste doi ani pe durata detenției, deși el și avocatul său au adresat numeroase cereri și plângeri autorităților penitenciare în acest sens.

14. Reclamantul a contestat în instanța de judecată unele sancțiuni aplicate împotriva sa (de exemplu, sancțiunea din 28 februarie 2017), susținând în special că toate probele se bazează pe declarații și rapoarte ale personalului penitenciar, fără nicio confirmare, cum ar fi înregistrări video (de la camerele purtate de ofițeri sau de la camerele de supraveghere din penitenciar). La 2 iunie 2017, judecătorul de instrucție a respins cererea reclamantului cu privire la anularea sancțiunii de limitare a dreptului său la vizite din partea rudelor, constatând că sancțiunea fusese aplicată legal, ca urmare a insultelor verbale adresate personalului penitenciar. În plus, plângerea sa privind imposibilitatea de a-și vedea rudele trebuia să fie adresată mai întâi autorității competente în cadrul unei proceduri prealabile. Printr-o încheiere irevocabilă din 14 septembrie 2017, judecătorul de instrucție a respins o plângere depusă de către reclamant cu privire la refuzul procuraturii de a iniția urmărirea penală pentru limitarea ilegală a dreptului

său la vizite din partea rudelor. El a constatat că reclamantul fusese sancționat legal, ceea ce a condus la interdicția întrevederilor cu rudele sale pentru o perioadă de trei luni.

15. La 12 mai 2017, atunci când ultima sancțiune cu privire la interzicerea vizitelor din partea rudelor sale urma să expire (la 28 mai 2017), reclamantul a solicitat o întâlnire cu soția sa. La 2 și 9 iunie 2017 el a depus repetat o asemenea solicitare. Cu toate acestea, nu a fost autorizată nicio întrevedere. La 15 iunie 2017, reclamantul a fost sancționat din nou, iar cererea depusă la 12 mai 2017 a fost respinsă. La 15 iunie 2017, reclamantul a contestat în instanță decizia din aceeași zi cu privire la aplicarea sancțiunii. Ulterior, la 8 august 2017, el a depus în instanță o altă plângere similară, contestând o sancțiune aplicată în aceeași zi. Reclamantul nu a informat Curtea despre rezultatul acestor plângeri, menționând doar că nu i s-a permis să-și vadă rudele.

16. Într-o plângere din 27 martie 2018, avocatul reclamantului a menționat că clientul său nu-și văzuse soția de peste un an, de la arestarea sa. În observațiile formulate în luna octombrie 2018, reclamantul a susținut că nu-și văzuse nici soția, nici mama din momentul reținerii sale, în luna august 2016.

DREPTUL NAȚIONAL RELEVANT

17. În baza art. 213 alin. (4) lit. a) din Codul de executare, unui condamnat i se poate refuza dreptul la întrevederi de lungă durată cu rudele sale, dacă acest drept a fost suspendat.

Potrivit art. 246, dreptul unui condamnat la, *inter alia*, întrevederi de scurtă și lungă durată poate fi suspendat pe un termen de cel mult trei luni în calitate de sancțiune disciplinară.

18. În conformitate cu Regulamentul privind organizarea și funcționarea Detașamentului cu Destinație Specială „Pantera” din cadrul Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției (adoptat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 30 din 30 iulie 2012), detașamentul este o subdiviziune înarmată, căreia îi revin, *inter alia*, atribuții de menținere a ordinii de drept în locurile de detenție, în situații excepționale sau în cadrul măsurilor operative și de regim. Aceste atribuții includ asigurarea securității personalului penitenciar, reprimarea revoltelor și a tulburărilor în masă sau a altor acțiuni ilegale ale deținuților, eliberarea ostaticilor capturați în incinta penitenciarului, căutarea persoanelor evadate din detenție, aplicarea măsurilor de intensificare a supravegherii deținuților în cadrul intervențiilor operative, consolidarea regimului penitenciar în situații excepționale, acordarea de asistență practică instituțiilor penitenciare pentru menținerea ordinii legale, precum și escortarea deținuților. Ulterior, acest Regulament a fost înlocuit printr-un nou Regulament adoptat prin Ordinul Ministerului Justiției nr. 21 din 16 mai 2018.

ÎN DREPT

I. DISJUNGerea CERERII

19. Curtea constată că decizia de a conexa prezenta cauză altor cereri a fost determinată de plângerile similare privind condițiile materiale de detenție ale tuturor reclamantilor. Deoarece aceste plângeri au fost declarate inadmisibile și luând în considerare faptul că doar una dintre cele unsprezece cereri vizate (nr. 61354/13) este încă pendinte, Curtea consideră necesar să examineze prezenta cauză separat.

II. PRETINSA ÎNCĂLCAREA A ARTICOLULUI 3 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 13 CORABORAT CU ARTICOLUL 3 (ASISTENȚA MEDICALĂ ÎN DETENȚIE)

20. Reclamantul s-a plâns de tratamentul medical insuficient acordat pe durata aflării sale în arest preventiv. De asemenea, el a susținut că nu a avut la dispoziție un remediu efectiv în legătură cu plângerile sale formulate în baza Articolului 3, contrar Articolului 13 din Convenție.

Articolul 3 prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

Articolul 13 prevede următoarele:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

A. Admisibilitatea

21. Guvernul a ridicat o obiecție preliminară privind neepuizarea căilor de atac interne disponibile, în legătură cu plângerea reclamantului privind modul în care forțele speciale au reacționat la plângerile sale privind durerile renale. În principal, plângerea reclamantului cu privire la faptul că membrii detașamentului „Pantera” nu au transmis unui medic plângerile sale privind durerea renală acută între 24 și 26 februarie 2017 și l-au insultat, a fost formulată doar după depunerea cererii la Curte.

22. Curtea constată că plângerea reclamantului privind tratamentul medical pretins inadecvat care i s-a acordat pentru afecțiunea renală de care suferea a fost examinată de către administrația penitenciarului și de către două niveluri de jurisdicție, fiind respinsă prin decizia judecătorească definitivă din 4 decembrie 2017 (a se vedea paragraful 8 de mai sus). Prin urmare, nu există nicio îndoială că reclamantul a adus la cunoștința autorităților competente plângerea pe care a formulat-o în fața Curții.

23. În plus, în ceea ce privește celelalte argumente ale Guvernului referitoare la neepuizarea căilor de atac, Curtea observă că cererea aflată în examinare nu vizează răspunderea individuală a anumitor angajați ai personalului penitenciar, ci, în principal, respectarea obligațiilor Statului care rezultă din Articolul 3 din Convenție, de a asigura asistența medicală în detenție. În cauza *Shishanov v. Republica Moldova* (nr. 11353/06, § 131, 15 septembrie 2015), Curtea a reiterat că, în materie de condiții de detenție, remediile „preventive” trebuie să coexiste cu cele „compensatorii” (a se vedea, de asemenea, *Drăniceru v. Republica Moldova* (dec.), nr. 31975/15, § 24, 12 februarie 2019). În contextul particular al plângerilor bazate pe Articolele 2 și 3 din Convenție, referitoare la lipsa îngrijirilor adecvate pentru deținuții care suferă de boli grave, Curtea a stabilit că o cale de atac preventivă trebuie să fie de natură să ofere un remediu direct și prompt (a se vedea *Čuprakovs v. Letonia*, nr. 8543/04, § 50, 18 decembrie 2012, și *Goginashvili v. Georgia*, nr. 47729/08, § 49, 4 octombrie 2011). În prezenta cauză, nu se poate considera că reclamantul, după ce a utilizat calea de atac relevantă menționată mai sus, ar fi trebuit să fie obligat să solicite suplimentar sancționarea membrilor personalului penitenciar. Prin urmare, excepția ridicată de către Guvern trebuie respinsă.

24. Curtea constată în continuare că plângerile bazate pe Articolele 3 și 13 din Convenție nu sunt în mod vădit neîntemeiate, în sensul Articolului 35 § 3 lit. a) din Convenție, nici inadmisibile din orice alte motive. Prin urmare, ele trebuie declarate admisibile.

B. Fondul

1. Susținerile părților

25. Reclamantul a susținut că, pe durata detenției sale, nu i-a fost acordată asistența medicală necesară stării sale de sănătate. În ceea ce privește refuzul unor stomatologi din sectorul privat de a-l trata, el a afirmat că medicii fuseseră inițial dispuși să-i acorde tratament, însă ar fi fost influențați de către autorități să refuze în cele din urmă tratamentul. Reclamantul era păzit non-stop, 24/7, împotriva voinței sale, de către membri detașamentului de forțe speciale „Pantera”. Ei adesea refuzau să transmită cererile lui referitoare la asistență medicală.

26. Guvernul a susținut că reclamantului i-a fost acordat tratament medical adecvat stării sale de sănătate.

Referitor la tratamentul stomatologic, reclamantul ar fi refuzat să fie tratat de către medicul stomatolog din penitenciar cu materialele disponibile, preferând alte materiale și medici privați. Întârzierile în escortarea reclamantului la o clinică stomatologică privată, astfel cum fusese autorizat de către instanțe, s-au datorat faptului că, de fiecare dată când instanța indica o clinică anume, conform preferinței reclamantului, respectiva clinică nu putea oferi tratamentul necesar, din diverse motive. Doar ultima hotărâre

judecătorească din 30 mai 2018 nu s-a limitat la tratamentul într-o clinică anumită, ceea ce a permis identificarea oricărei clinici stomatologice private disponibile pentru a-i acorda tratament reclamantului (a se vedea paragraful 10 de mai sus).

27. Cu privire la problema renală, reclamantul a fost consultat de mai multe ori de către medicii penitenciarului, care au considerat că nu era necesar ca reclamantul să fie consultat de către un medic nefrolog. Reclamantul a refuzat de mai multe ori consultațiile medicale sau tratamentul prescris. De asemenea, au fost încheiate contracte cu parteneri externi, în baza cărora, la necesitate, deținuții puteau fi tratați în afara sistemului medical al penitenciarului.

2. *Aprecierea Curții*

28. Principiile generale referitoare la acordarea asistenței medicale în timpul detenției au fost rezumate în cauza *Rooman v. Belgia* ([MC], nr. 18052/11, §§ 141-148, 31 ianuarie 2019). În particular, Articolul 3 cere Statului să asigure că, date fiind exigențele practice ale detenției, sănătatea și bunăstarea persoanelor private de libertate sunt protejate în mod adecvat, inclusiv prin furnizarea asistenței medicale necesare (ibidem, § 143).

29. Reclamantul s-a plâns pentru prima dată de dureri dentare la 21 iunie 2017. De atunci și cel puțin până în octombrie 2018, el nu a beneficiat de tratamentul stomatologic necesar stării sale de sănătate. La 29 septembrie 2017, avocatul său a obținut aprobarea Curții de Apel Chișinău pentru a fi tratat de către un dentist privat în afara penitenciarului (a se vedea paragraful 12 de mai sus), însă doi medici stomatologi au refuzat ulterior să trateze reclamantul, după ce inițial își dăduseră acordul în acest sens.

30. Din informațiile prezentate de către Avocatul Poporului – care nu au fost contestate de către Guvern – rezultă clar că penitenciarul respectiv nu era dotat corespunzător pentru a trata durerea dentară a reclamantului, iar o instanță națională a constatat că, deși în penitenciar se oferea un anumit tratament, reclamantul trebuia să fie transportat la o clinică privată pentru a beneficia de tratament stomatologic (a se vedea paragrafele 10 și 12 de mai sus). Părțile nu au disputat că tratamentul necesar pentru afecțiunea reclamantului ar fi fost, în general, indisponibil în Republica Moldova sau că ar fi existat dificultăți deosebite în asigurarea acestuia. Deși motivele refuzului celor două clinici stomatologice private de a-l trata pe reclamant nu sunt clare, iar afirmația reclamantului, potrivit căreia acest refuz ar fi rezultat din presiuni exercitate de către autorități, nu poate fi considerată dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă, este totuși evident că, într-o situație în care medicul stomatolog din penitenciar nu dispunea de echipamentul necesar pentru a trata afecțiunea reclamantului, care îi provoca dureri și îi afecta sănătatea, și în care un astfel de echipament și tratament erau aparent disponibile în afara închisorii, autoritățile aveau datoria de a găsi o soluție pentru a asigura un tratament medical adecvat. În consecință, autoritățile erau

conștiente de imposibilitatea de a-i oferi reclamantului tratamentul stomatologic necesar în cadrul închisorii, dar nu au făcut suficient pentru a asigura un astfel de tratament, fie prin aducerea echipamentului necesar, fie prin găsirea unor soluții alternative în afara închisorii. Nu a fost oferită nicio explicație convingătoare pentru omisiunea de a asigura tratamentul.

31. Referitor la capătul de cerere cu privire la neacordarea tratamentului medical pentru durerile renale, se observă că reclamantul nu a prezentat probe care să demonstreze că ar fi avut cu adevărat nevoie de un asemenea tratament. În același timp, el a formulat cel puțin trei plângeri către autorități cu privire la durerile renale, solicitând să fie consultat de către un medic nefrolog și efectuarea unei investigații specializate în vederea stabilirii unui diagnostic corect (a se vedea paragraful 8 de mai sus). Guvernul a făcut trimitere la răspunsurile administrației penitenciarului și ale medicului-șef din penitenciar, potrivit cărora reclamantul s-ar fi plâns frecvent de astfel de dureri, însă de fiecare dată ar fi refuzat să fie supus unui examen medical, preferând examinarea de către un medic privat (a se vedea paragraful 8 de mai sus). Cu toate acestea, deși avea acces deplin la dosarul medical al reclamantului și la alte materiale relevante, Guvernul nu a prezentat nicio probă medicală care să ateste fie că reclamantul fusese consultat de către un medic din penitenciar ca răspuns la plângerile sale privind durerile renale severe, fie că el refuzase o asemenea examinare. Se mai notează și faptul că printre multiplele file din fișa medicală personală prezentată de către reclamant nu se regăsesc dovezi ale unor asemenea examinări medicale sau ale unor refuzuri ale acestor examinări, deși nu este clar dacă aceste pagini formează întregul conținut al acestei fișe. În același timp, anumite pagini din fișa medicală prezentate atât de către reclamant, cât și de către Guvern arată că, în anumite situații care nu aveau legătură cu plângerile privind durerile renale, reclamantul a refuzat să se supună anumitor examinări medicale, iar medicii din penitenciar au consemnat acest refuz. Prin urmare, aparent, exista o practică de consemnare a refuzurilor de tratament. Guvernul nu a susținut că anumite părți din fișa medicală din penitenciar a reclamantului ar fi fost indisponibile sau imposibil de prezentat. În aceste circumstanțe, în lipsa oricărei documentări a refuzului reclamantului de a accepta examinările medicale propuse referitoare la pretinsa durere de rinichi, de care el s-a plâns în mod repetat, Curtea nu poate accepta că asemenea refuzuri au avut loc.

32. Curtea observă în continuare că reclamantul era izolat și nu avea posibilitatea de a consulta alți medici decât pe cei din cadrul penitenciarului, ceea ce înseamnă că era imposibil ca el să obțină alte probe privind existența durerilor invocate, în afara depunerii plângerilor și recepționării răspunsurilor. Deoarece părțile nu au prezentat nicio probă medicală care să confirme efectuarea (sau neefectuarea) unor consultații de către medicii penitenciarului cu privire la durerile renale, singurele fapte certe sunt că reclamantul a formulat cel puțin trei plângeri relevante și că documentele prezentate de către părți nu conțin nicio dovadă documentară privind

efectuarea (sau neefectuarea) unor consultații medicale, fie și de către medicul penitenciarului, ca răspuns la aceste plângeri. În asemenea circumstanțe, Curtea nu este convinsă că problema dacă reclamantul trebuia să fie consultat de către un medic nefrolog pentru a stabili și trata cauza durerilor sale renale a făcut obiectul unei evaluări medicale adecvate (a se vedea *Irakli Mindadze v. Georgia*, nr. 17012/09, §§ 43 și 44, 11 decembrie 2012).

33. Curtea nu poate specula dacă solicitarea reclamantului de a fi consultat de urgență de către un medic din cauza unor dureri severe în zona rinichilor nu a fost transmisă în mod deliberat ierarhiei administrative competente din cadrul penitenciarului de către membrii detașamentului „Pantera” care îl păzea, astfel cum susține reclamantul. De asemenea, Curtea nu poate specula dacă reclamantul avea în mod efectiv nevoie de tratament medical pentru afecțiunea semnalată. Cu toate acestea, ea constată ca fiind stabilit faptul că plângerile reclamantului referitoare la durerile severe la nivelul rinichilor – care, în mod evident, ar fi putut necesita atenție medicală în cazul în care ar fi fost confirmate de către specialiști – au fost ignorate într-un mod incompatibil cu obligația Statului de a asigura acordarea îngrijirilor medicale necesare în penitenciar.

34. În consecință, Curtea constată că, în prezenta cauză, autoritățile nu și-au îndeplinit obligațiile care le reveneau în ceea ce privește acordarea asistenței medicale unei persoane private de libertate (a se vedea paragraful 28 de mai sus). Prin urmare, a avut loc o încălcare a Articolului 3 din Convenție.

35. Curtea observă, de asemenea, cu privire la capătul de cerere întemeiat pe Articolul 13, că, în pofida numeroaselor sale solicitări și plângeri referitoare la neacordarea tratamentului stomatologic, precum și a celor trei cereri privind acordarea tratamentului pentru afecțiunea renală, reclamantul nu a reușit să obțină tratamentul necesar timp de mai mult de un an. Curtea a examinat deja și a respins argumentele Guvernului, potrivit cărora reclamantul ar fi trebuit să încerce să stabilească răspunderea penală individuală a membrilor detașamentului de forțe speciale „Pantera” pentru refuzul de a-i transmite solicitarea de a fi consultat de către un medic nefrolog (a se vedea paragraful 22 de mai sus). Guvernul nu a indicat existența unor remedii preventive, limitându-se la a arăta că toate plângerile reclamantului au fost examinate în mod corespunzător și că i s-a răspuns la acestea. Curtea notează că o încălcare similară a fost constatată în ceea ce privește lipsa unor căi de atac efective în materie de asistență medicală insuficientă în detenție (a se vedea *Machina v. Republica Moldova*, nr. 69086/14, §§ 56 și 57, 17 ianuarie 2023) și că Guvernul nu a prezentat niciun argument pentru care Curtea ar trebui să ajungă la o concluzie diferită în prezenta cauză.

36. Având în vedere cele de mai sus, Curtea concluzionează că, în prezenta cauză, a avut loc o încălcare a Articolului 13 din Convenție coroborat cu Articolul 3 din Convenție, în ceea ce privește asistența medicală

acordată în detenție (a se compara cu *Okolisan v. Republica Moldova*, nr. 33200/11, §§ 37-41, 29 martie 2016).

III. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 8 DIN CONVENȚIE

37. Reclamantul s-a plâns de o restrângere severă a dreptului său la vizite familiale în penitenciar. El s-a bazat pe Articolul 8 din Convenție, care prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.”

A. Admisibilitatea

38. Guvernul a ridicat o excepție preliminară privind neepuizarea căilor de atac interne disponibile, susținând că examinarea plângerii reclamantului referitoare la falsificarea unor documente oficiale de către membrii detașamentului „Pantera”, care ar fi avut drept consecință restrângerea dreptului său de a se întâlni cu rudele, era încă pendinte.

39. Curtea observă că reclamantul a adus în mod repetat problema invocată în atenția autorităților competente (a se vedea paragrafele 8 și 9 de mai sus). În aceste circumstanțe, rezultă că pretinsa incertitudine a chestiunii privind răspunderea individuală a membrilor detașamentului care îl păzeau pentru falsificarea documentelor nu este relevantă pentru epuizarea căilor de atac interne în prezenta cauză.

40. Privitor la limitarea dreptului la vizite, în observațiile lor ulterioare din 7 decembrie 2018, Guvernul a susținut că, deoarece suspendarea dreptului reclamantului de a se întâlni cu rudele sale, dispusă la 8 august 2017, era încă examinată de către instanțele judecătorești, el nu epuizase căile de atac interne disponibile în privința acelei decizii. Curtea notează că, potrivit Articolului 55 din Regulamentul Curții, orice excepție de inadmisibilitate trebuie invocată de către Statul reclamat, în măsura în care natura acestei obiecții și circumstanțele permit, în observațiile sale scrise sau orale privind admisibilitatea cererii. O omisiune a Guvernului de a ridica asemenea excepții în observațiile sale inițiale cu privire la admisibilitatea cererii poate determina Curtea să concluzioneze că acesta este decăzut din dreptul de a le invoca într-o etapă ulterioară a procedurii (a se vedea *Khlaifia și alții v. Italia* [MC], nr. 16483/12, §§ 51–54, 15 decembrie 2016; *Naskov și alții v. Macedonia de Nord*, nr. 31620/15 și alte 2 cereri, § 62, 12 decembrie 2023; și *Varyan v. Armenia*, nr. 48998/14, § 72, 4 iunie 2024). Curtea observă că, în prezenta cauză, faptele relevante erau anterioare datei primelor observații

ale Guvernului din 31 mai 2018, iar excepția în discuție a fost invocată abia în observațiile ulterioare din 7 decembrie 2018. Prin urmare, Curtea constată că Guvernul este decăzut din dreptul de a se prevala de acest motiv, care nu a fost invocat în observațiile sale inițiale.

41. Curtea constată că această plângere nu este nici în mod vădit nefondată, nici inadmisibilă din orice alt motiv prevăzut la Articolul 35 din Convenție. În consecință, ea trebuie declarată admisibilă.

B. Fondul

42. Reclamantul a susținut că fusese sancționat, la intervale regulate, cu interdicția de a primi vizite familiale pentru perioade de până la trei luni consecutive, astfel încât să fie împiedicat orice contact cu rudele sale. Adesea, asemenea sancțiuni ar fi fost rezultatul provocărilor din partea detașamentului „Pantera” care îl păzea și/sau al unor declarații false ale acestuia, care acuzau reclamantul de încălcarea normelor penitenciare (a se vedea paragraful 7 de mai sus).

43. Guvernul a susținut că comportamentul constant provocator al reclamantului, cu încălcarea regimului penitenciar, fusese sancționat, *inter alia*, prin perioade de interdicție a întrevederilor familiale, întrucât alte sancțiuni nu s-au dovedit eficiente.

44. Principiile generale privind limitările dreptului la vizite familiale au fost rezumate în cauza *Khoroshenko v. Rusia* [MC] (nr. 41418/04, §§ 106 și 116-126, CEDO 2015). În particular, o componentă esențială a dreptului deținutului la respectarea vieții de familie constă în faptul că autoritățile trebuie să-i permită acestuia sau, dacă este cazul, să-l ajute să mențină legătura cu familia apropiată. Acest principiu se aplică în egală măsură deținuților care nu au fost judecați și care trebuie considerați nevinovați în conformitate cu Articolul 6 § 2 din Convenție (ibidem, §§ 116-117, și *Pavlova v. Rusia*, nr. 8578/12, § 23, 18 februarie 2020).

45. Curtea consideră că limitarea dreptului reclamantului de a se întâlni cu rudele sale a constituit o ingerință în drepturile sale garantate de Articolul 8 din Convenție. De asemenea, ea observă că ingerința era prevăzută de lege (a se vedea paragraful 17 de mai sus) și urmarea scopul legitim al prevenirii dezordinii în penitenciar. Prin urmare, Curtea trebuie să examineze dacă ingerința a fost „necesară într-o societate democratică”.

46. Curtea acceptă că încălcările regimului penitenciar pot atrage sancțiuni, inclusiv interdicția temporară a dreptului la vizite familiale. Cu toate acestea, având în vedere efectul grav al interzicerii întâlnirilor cu membrii apropiați ai familiei asupra unui deținut, sancțiunea trebuie să fie proporțională cu scopul legitim urmărit. Proporționalitatea unei asemenea sancțiuni este mai ușor de stabilit atunci când restricționarea vizitelor este impusă ca urmare a unei abateri disciplinare direct legate de exercitarea dreptului de a primi vizitatori; aceasta însă nu este situația în prezenta cauză.

În plus, Curtea atrage o atenție deosebită caracterului periodic al aplicării acestor sancțiuni, constând în interdicții de a se întâlni cu rudele pentru perioade de trei luni, care, în prezenta cauză, au fost dispuse aproximativ o dată la fiecare trei luni și au condus, astfel, la o interdicție aproape permanentă a întâlnirilor familiale pentru o perioadă de peste doi ani. Rezultă că, la suspendarea dreptului la vizite și la examinarea ulterioară a acestuia, autoritățile penitenciare și, respectiv, instanțele de judecată nu au ținut cont de efectul cumulativ al acestor sancțiuni și nici nu au analizat dacă, odată cu trecerea timpului, lipsa contactului dintre reclamant și rudele sale mai rămânea proporțională. De asemenea, instanțele naționale nu au acordat suficientă atenție susținerilor reclamantului, potrivit cărora detașamentul „Pantera” îl provoca să încalce regulile penitenciarului, și atitudinii generale a acestuia față de el.

47. În plus, reclamantul a solicitat o întrevedere cu soția sa la 12 mai 2017, în momentul în care ultima sancțiune care îi interzicea întrevederile cu rudele urma să expire (la 28 mai 2017), și a reiterat această cerere la 2 și 9 iunie 2017, după expirarea sancțiunii respective. Cu toate acestea, în pofida absenței vreunui impediment, nicio întrevedere nu a fost autorizată până la 15 iunie 2017, atunci când i-a fost aplicată o nouă sancțiune. Ulterior, cererea sa a fost respinsă. Curtea consideră că efectul cumulativ al reînnoirii interdicției vizitelor familiale pentru o perioadă de peste doi ani nu reflectă gravitatea comportamentului pentru care reclamantul a fost sancționat (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Perioada îndelungată în care el a fost lipsit de orice contact direct cu rudele sale a fost, așadar, disproporționată în raport cu scopul legitim urmărit și, prin urmare, incompatibilă cu cerințele Articolului 8 din Convenție.

48. În consecință, a avut loc o încălcare a acestei dispoziții.

IV. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLELOR 3 ȘI 8 DIN CONVENȚIE (PREZENȚA DETAȘAMENTULUI CU DESTINAȚIE SPECIALĂ „PANTERA”)

49. Reclamantul s-a plâns de prezența ilegală a detașamentului „Pantera” la ușa celulei sale. Acest detașament a jucat un rol semnificativ în tratamentul aplicat reclamantului, atât în ceea ce privește asistența medicală insuficientă (prin netransmiterea plângerilor și a solicitărilor sale de asistență medicală), cât și în ceea ce privește întrevederile familiale (prin provocarea sa și întocmirea ulterioară a rapoarte false, urmate de sancționarea sa cu interdicția de a se întâlni cu rudele sale și de a primi colete).

50. Făcând trimitere generală la Regulament în ansamblu (a se vedea paragraful 18 de mai sus), Guvernul a susținut că reclamantul fusese păzit de către membrii detașamentului „Pantera” pentru a-i asigura protecția împotriva eventualelor agresiuni din partea altor deținuți, având în vedere poziția sa anterioară de deputat în Parlament. Foștii membri ai parlamentului, judecători

etc. erau întotdeauna plasați în celule separate de ceilalți deținuți. Verificările pe timpul nopții se efectuau doar prin vizorul ușii celulei și orificiul pentru supraveghere. În absența monitorizării video în celulă, acest tip de verificări era necesar pentru a asigura securitatea în penitenciar.

51. Curtea observă că plângerea reclamantului referitoare la condițiile materiale de detenție a fost declarată inadmisibilă (a se vedea *Talambuța v. Republica Moldova* (dec.) (nr. 23151/09, 19 martie 2019). Efectele regimului penitenciar, inclusiv modul de supraveghere a unei persoane în penitenciar, fac parte din aspectele examinate în mod normal ca fiind condiții materiale de detenție. Cu toate acestea, presupunând că plângerea referitoare la prezența gardienilor „Pantera” și tratamentul ilegal, inuman și degradant exercitat de către ei nu este acoperită de decizia de inadmisibilitate menționată mai sus, referitoare la condițiile materiale de detenție ale reclamantului, și că, prin urmare, trebuie examinată, Curtea reține următoarele. Nu există nicio îndoială că afirmațiile reclamantului privind rolul detașamentului „Pantera” ar putea ridica o problemă în temeiul Articolelor 3 și/sau 8 din Convenție. Modul în care reclamantul a fost tratat de către acest detașament a fost luat în considerare de către Curte mai sus, la examinarea plângerilor reclamantului bazate pe Articolul 3 din Convenție, referitoare la tratamentul medical în penitenciar, și pe Articolul 8, privind refuzul întrevederilor cu familia.

52. Cu referire la plângerea privind presupusa prezență ilegală a detașamentului „Pantera” la ușa celulei reclamantului în mod permanent, în prezenta cauză nu s-a demonstrat că reclamantul s-ar fi plâns în mod corespunzător asupra acestei chestiuni în fața instanțelor interne. Materialele prezentate Curții se referă doar la plângerile reclamantului privitoare la acțiuni specifice ale membrilor acelui detașament. Deși Regulamentul relevant referitor la detașamentul „Pantera” (a se vedea paragraful 18 de mai sus) rămâne relativ vag, eșecul reclamantului de a demonstra că el s-a adresat instanțelor interne în legătură cu legalitatea prezenței continue a detașamentului și, în consecință, absența unor decizii interne care să examineze această chestiune, nu poate decât să conducă Curtea, în circumstanțele specifice ale prezentei cauze, la concluzia că plângerea de mai sus nu este fundamentată și, prin urmare, este în mod vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 lit. a) din Convenție. Prin urmare, ea trebuie respinsă, în conformitate cu Articolul 35 § 4.

V. CELELALTE PLÂNGERI

53. Reclamantul a mai invocat și o plângere în baza Articolului 34 din Convenție, privind presupusa neasigurare a accesului avocatului său la diverse documente necesare pentru depunerea prezentei cereri, precum și privind accesul limitat al avocaților săi pentru a formula prezenta cerere. Curtea a examinat această parte a cererii și, în particular, documentele depuse de către reclamant, și constată că, în lumina tuturor materialelor aflate în

posesia sa, nu există niciun indiciu că Statul reclamat nu și-ar fi îndeplinit obligațiile prevăzute la Articolul 34 din Convenție. Prin urmare, Curtea decide să nu dea curs acestei chestiuni (a se vedea, de exemplu, *Becaj v. Albania* (dec.), nr. 1542/13, § 44, 24 iunie 2014).

54. Reclamantul s-a plâns, de asemenea, de limitarea dreptului său de a primi pachete de la rude. Având în vedere concluziile Curții referitoare la restrângerea dreptului la întrevederile cu familia (a se vedea paragrafele 46-48 de mai sus), Curtea consideră că nu este necesară examinarea admisibilității și a fondului acestei plângeri.

VI. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

55. Articolul 41 din Convenție prevede:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.

56. Reclamantul a solicitat 25.000 de euro (EUR) pentru prejudiciul moral și 4.100 EUR pentru costurile și cheltuielile suportate, având în vedere faptul că achitase deja avocatului său suma de 1.025 EUR. El a prezentat o copie a chitanței care atestă că mama sa achitase avocatului 20.000 de lei moldovenești (1.025 EUR), precum și o fișă de pontaj a activității avocatului respectiv în acest caz (80 de ore la o rată orară de 50 EUR).

57. Guvernul a considerat că sumele solicitate sunt nejustificate și excesive.

58. Pronunțându-se în echitate, Curtea acordă reclamantului suma de 15.600 EUR pentru prejudiciul moral, plus orice taxă care ar putea fi percepută.

59. Având în vedere documentele aflate în posesia sa, Curtea consideră rezonabil să acorde 2.000 EUR pentru acoperirea tuturor cheltuielilor, plus orice taxă care ar putea fi percepută reclamantului.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Disjunge* cererea de la cererea nr. 61354/13, la care a fost conexată;
2. *Declară* admisibile plângerile bazate pe Articolul 3 izolat și coroborat cu Articolul 13 (asistența medicală în penitenciar) și pe Articolul 8 din Convenție (întrevederile cu familia), iar plângerea privind încălcarea Articolului 34 o declară inadmisibilă;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 3 din Convenție în ceea ce privește asistența medicală acordată în detenție;

4. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 13 coroborat cu Articolul 3 din Convenție;
5. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 8 din Convenție în ceea ce privește limitarea vizitelor familiale;
6. *Hotărăște* că nu este necesar să examineze separat admisibilitatea și fondul plângerii bazate pe Articolul 8 din Convenție, referitoare la limitarea recepționării coletelor;
7. *Decide* să nu dea curs plângerilor invocate în baza Articolului 34 din Convenție;
8. *Hotărăște*
 - (a) că Statul reclamat trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data devenirii definitive a hotărârii în conformitate cu Articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care trebuie convertite în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data transferului:
 - (i) 15.600 EUR (cincisprezece mii șase sute de euro), plus orice taxă care poate fi percepută, pentru prejudiciul moral;
 - (ii) 2.000 EUR (două mii de euro), plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului, pentru costuri și cheltuieli;
 - (b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la executarea hotărârii, urmează a fi achitată o dobândă adițională la sumele de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;
9. *Respinge* restul pretenției reclamantului pentru satisfacție echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 9 octombrie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Victor Soloveytkhik
Grefier

Kateřina Šimáčková
Președinte